

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po nj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravištva telefon št. 85.

Volilna reforma za kranjski deželni zbor.

Listi naznanjajo brez dvoma iz oficijalnih virov zajeto novico, da namerava vlada začeti nova pogajanja z narodno-napredno, s klerikalno in z veleposestniško stranko radi volilne reforme za kranjski deželni zbor. Če se doseže sporazumljenje, skliče vlada deželni zbor, da dotični načrt odobri; v tem slučaju bi se volitve vršile po novem volilnem redu; če se sporazumljenje ne doseže, razpusti vlada deželni zbor in razpiše najbrž že meseca septembra nove volitve, seveda na podlagi starega volilnega reda.

Ker je vlada šele v pred nekaj dnevi v državnem zboru slovesno izjavila, da absolutno odklanja splošno in enako volilno pravico za deželne zbore, je ob sebi umljivo, da pri napovedani akciji zastran volilne reforme za kranjski deželni zbor postavi na stališče interesnega zastopstva. S tem so začrtane meje, v katerih se bo pri nas — kakor se je že in se bo drugod gibala vladna akcija. Vlada hoče pač, da dobe volilno pravico tudi v deželne zbore vsi državljani, volilne kurije, ki razdeljujejo volilce po njihovih interesih na posamične skupine, pa hoče ohraniti.

Brez dvoma je torej, da bo vlada poskusila svojo srečo s tem, da bo predlagala ustanovitve nove kurije, v kateri bi imeli volilno pravico vsi tisti, ki je dosedaj nimajo.

Toda, če je za sedanjost vlado ustanovitev nove kurije začetek in konec vsake volilne reforme, potem naj se nikar ne udaja nobenim iluzijam. Razočaranje bi bilo preveliko.

Potrebo volilne reforme za deželni zbor nvideva vsakdo in ustanovitvi nove kurije se nihče ne ustavlja — toda tako, kakor je vlada poskusila v zadnjem zasedanju, pa stvar ne pojde.

Princip, na katerem stoji vlada glede volilne reforme, je interesno zastopstvo, a če ima vlada res poštene namene, potem ne zadržuje, da priznava to načelo v teoriji, potem je potreba, da ga prizna v dejanji.

Princip interesnega zastopstva je, da se zagotovi vsaki interesni skupini njenemu številu in njeni davčni sili primerno zastopstvo. Če se bo vlada po tem ravnala in glede zlo-

žitve volilnih okrajev ne bo uganjala takih pristranosti, kakor pri volilni reformi za državni zbor, potem se zna sporazumljenje lahko in hitro doseči.

Spricho obstoječih dispozicij vsaj v narodno - napredni stranki ne bo težav glede nove kurije, glede mestnih mandatov in glede zložitve okrajev, če bo vlada pravično in pametno postopala in ne tako površno in pristransko, kakor v zadnjem zasedanju ko ni predložila nikakega statističnega materiala, niti glede števila volilcev nove kurije, niti glede davčne sile posamičnih interesnih skupin in ko je tudi popolnoma prezrla, da je tudi zložitve okrajev za kmetijske občine neizogibna potreba, kajti sedaj so okraji tako zloženi, da je naravnost smešno.

Največje in najtežje vprašanje pri volilni reformi pa je kurija veleposestnikov. To je jedro cele zadeve in tu mora vlada zasidati lopato, če hoče imeti uspeh. Vsaka volilna reforma je vnaprej pokopana, če se ne reformira kurija veleposestnikov.

Na načelnem stališču interesnega zastopstva stoji vlada seveda ne bo odnehala od zahteve, da se mora na vsak način ohraniti kurija veleposestnikov. To se ob sebi razume. S tem pa še ni nikakor rečeno, da se mora kurija veleposestnikov ohraniti v sedanji obliki.

Ta kurija je danes na Kranjskem prava karikatura. Vseh volilcev je kakih 80 in ti volijo kar deset poslancev. To je v primeri s številom kmetijskih in mestnih mandatov, v primeri s številom kmetijskih in mestnih prebivalcev in v primeri z davki, ki jih plačujejo mestna in kmetijska kurija nekaj tako gorostasnega, da se na noben način ne sme in ne bo vzdržalo.

Razvoj gospodarskega življenja je veleposestvo že davno pripravil ob nekdanjo svojo ekonomično in socialno veljavo. V deželah z razsežnimi latifundijami je veleposestvo še faktor, na Kranjskem pa že davno ne več. Pri nas je kurija veleposestnikov že davno izgubila vsako eksistenco pravico.

Toda — vlada zahteva ohranitev kurije veleposestnikov, dasi ta »veleposestava« pravzaprav niso nič drugega, kot navadne kmetije in se veleposest-

niki po značaju svojih interesov čisto nič ne razlikujejo od navadnih kmetov. A ker vlada že hoče in je drugače vsaka volilna reforma izključena, naj se postavimo na njeno stališče in recimo: dobro, pa naj se ohrani kurija veleposestnikov.

Tu pa zadenemo na velikansko protislovje v vladnem prizadevanju. Tista vlada, ki stoji na principu interesnega zastopstva, ki oznanja načelo, da morajo biti v enako volilno skupino združeni vsi, ki imajo enake gospodarske interese, tista vlada neče v kuriji veleposeststva izvesti tega svojega principa, marveč hoče ohraniti za to kurijo izjemo, ki je prava anomalija.

Iz fevdalnih časov je namreč preostal do naših dni brezsmiselni in za vse druge državljane naravnost žaljivi in ponižujoči privilegij, da imajo v kuriji veleposeststva volilno pravico le tisti, čijih veleposestva so vpisana v deželno desko. Oče Selmerling zloglasnega spomina je s tem storil neodpustno hudodelstvo na celi državi in na vseh njenih narodih.

Princip, ki ga vlada izrecno priznava, princip interesnega zastopstva zahteva neizogibno, da se ta privilegij odpravi. Če stoji vlada na stališču, da imajo posestniki, ki plačujejo najmanj sto goldinarjev direktnega davka tako različne interese od kmetov, da jih je treba združiti v posebno skupino, v posebno kurijo, potem se morajo v to kurijo sprejeti vsi posestniki, ki plačujejo toliko direktnega davka, vsi brez izjeme in ne gledena to, če je kakšno posestvo vključeno v deželno desko ali ne. Identiteta interesov je podlaga interesnim skupinam v tem oziru je pa čisto vse eno, če je kdo vpisan v deželno desko ali v navadno zemljiško knjigo, kakor je vseeno, če nosi cilindar ali kmetško kučmo.

Nemislennost sedanje veleposestniške kurije je že davno pripoznana in je v različnih kronovinah tudi izvedena. Na Goriškem, v Istri in v Dalmaciji je veleposestniška kurija že davno reformirana v tem smislu, da je vseeno, če je kakšno veleposestvo vpisano v deželno desko ali čeni.

V Dalmaciji, v Istri in na Goriškem poznajo samo še »kurijo

najvišje obdavčenih posestnikov.«

Tudi v kronovinah, kjer so se ohranile latifundije je že mnogo let veliko gibanje, da se izvede reforma veleposestniške kurije. Tam stvar seveda ne gre lahko od rok, ker imajo tam veleposestniki resnično ogromna posestva in plačujejo velike davke. V primeri z Lobkoviči, s Harrachi, s Schwarzenbergi, s Thuni itd. so naši Barboti, Rechbachi in kakor se že pišejo pravi kajzarji. »Hascher und nicht Grossgrundbesitzer« je o teh možeh rekel baron Hein, ko je pri knezu Windischgratzu na Notranjskem srne streljal.

A celona Češkem se stari privilegij ni mogel popolnoma vzdržati in že grof Taaffe je razdelil češke veleposestnike na dve skupini, na fidejkomisarično in na nefidejkomisarično, kakor je pač odgovarjalo tedanjemu stanju razmer.

Volilne reforme se ne delajo vsakih deset let, kajti vsaka volilna reforma je produkt velikih gibanj in težkih bojev. Tudi pri nas se morda vnamejo zopet veliki in težki boji, toda eno se nam zdi da je gotovo: Vsaka volilna reforma je izključena, če bi hotela ohraniti kurijo veleposestnikov v sedanji svoji sestavi, če bi hotela ohraniti nezmisljeni privilegij, da imajo v tej kuriji volilno pravico samo lastniki v deželni deski vpisanih posestev.

Nagodbena pogajanja.

Dunaj, 8. julija. Nagodbena pogajanja so se pričela ob enajstih in so trajala s kratkim premorom do devetih zvečer. Popoldanskim pogajanjem so se pritegnili tudi strokovni referenti iz trgovskega ministrstva. V vseh vprašanih se je doseglo sporazumljenje, samo eno vprašanje, tičijoče se trgovske stroke, se je odložilo in se bo rešilo v prihodnji seji, ki bo v sredo. Posvetovanj so se udeležili kot zastopniki avstrijske vlade ministrski predsednik baron Beck, poljedelski minister grof Auerperger, finančni minister Korytowski, trgovski minister dr. Fort, železniški minister dr. Der-Schatta in sekijski načelnik dr. Sieghart, kot zastopniki ogrske vlade pa ministrski predsednik dr.

Wekerle, trgovski minister Kossuth, poljedelski minister Daranyi in dr. tajnika Szterenyi in Popovics.

Pokojninsko zavarovanje privatnih uradnikov.

Dunaj, 8. julija. Zakon glede pokojninskega zavarovanja privatnih uradnikov dovoljuje, da se smejo privatni uradniki v svrhu dobivanja pokojnine zavarovati tudi pri privatnih zavodih seveda pod pogoji, ki so istovetni z zakonskimi določbami. Vendar pa ni namen zakona, da bi se to zavarovanje v velikem obsegu prepustilo privatnim zavodom, to tem manj, ker bi se s tem oškodoval pokojninski zavod, ki se ima specialno v to svrhu ustanoviti in ki bo navezan samo na sredstva, izvirajoča iz pokojninskega zavarovanja. Ker se opaža v gotovih krogih stremenje pokojninsko zavarovanje privatnih uradnikov že sedaj izročiti privatnim zavodom, razglasa vlada, da bo glede priznanja teh zavarovanj zelo strogo postopala. V interesu privatnih uradnikov je torej, da počakajo z vsako akcijo glede zavarovanja pri kakšnem privatnem zavodu vse do tlej, dokler vlada ne izda napovedanih predpisov, ki bodo natanko fiksirali pogoje, pod katerimi je dovoljeno pokojninsko zavarovanje pri privatnih zavodih.

Proti ministru Bienertu.

Lvov, 8. julija. Poljski listi, zlasti »Nowa Reforma«, so pričeli ljuto kampanjo proti ministru notranjih del Bienertu, ki je v parlamentu izjavil, da bo vlada nasprotovala uvedbi splošne in enake volilne pravice v deželne zbore. Časopisje naglašja, da minister nima pravice, suverensko v parlamentu odločevati vprašanja, ki spadajo v kompetenco deželnih zborov. Postopanje ministra Bienertja je s stališča avtonomije naravnost nezaslišno in dokazuje potrebo, da se ministrstvo čim najprej rekonstruira v parlamentarni smeri. Deželnozborni volilni red se mora časovnim zahtevam primerno prilagoditi, ker je to samo v interesu avtonomije, takisto pa bo treba tudi reformirati volilni red za okrajne in občinske zastope, zakaj tudi tu ni več možno ohraniti privilegijev in kurialnega sistema. — Torej

LISTEK.

Smeh.

Smejam se, sicer bomo pomrli, ne da bi se bili smejali...

Morda je ta modrost, ki sem jo čital v neki povesti v »Slovenskem Narodu«, res vrhunec vse prave modrosti. Življenje je tako kratko! Komaj si se prav zavedel, da živiš, že udari smrtna ura, Schopenhauer ima morda le prav, ko uči: življenje je v celoti tragedija, pri posameznikih pa komedija. Smejam se tej komediji!

Navadno mislijo ljudje, da je smeh izraz veselja in zadovoljnosti, da torej nastane iz veseljih vzrokov. Kdor ni dobre volje in veselja srca, ta se ne more smejati — pravi občna sodba — in večinoma je to tudi resnica. Pa ne vedno.

V »Revue Scientifique« je — v zadnjem sešitku — priobčil znani pariski zdravnik in znanstvenik dr. Bridon razpravo o smehu. Priobčil je celo serijo zanimivih slučajev in iz teh izvedel svoje sklepe glede narave smeha.

Bridon razlikuje dvojce bistveno različnih kategorij smeha, in sicer smeh iz veseljih vzrokov in smeh iz žalostnih vzrokov.

Smeh iz veseljih vzrokov je razdeljen na več vrst. Prve vrste smeh je tisti, ki se le vidi, a se ne sliši. To je usmev. Drugo vrsto smeha označuje dr. Bridon kot smeh, ki se sliši. To je navadni smeh. Tretja vrsta tega smeha je izbruh, ki se izraža s takim glasnim smejanjem, da stopijo človeku solze v oči in da ga po daljšem krohotaanju kar vse boli. Značilno za to vrsto smeha je, da smejalet ne more kar hitro in nemudoma nehati, tudi če bi hotel, da torej smejanje ni več odvisno samo od njegove volje.

Smeh iz žalostnih vzrokov ni razdeljen na posamične vrste, kajti ta smeh je vedno bolestrnega značaja in posledica razburjenja, slabih živcev, abnormalnih telesnih razmer ali duševnih defektov.

Pri takih bolnikih je smeh večsah prav huda bolezen. Francoski zdravnik dr. Raymond je nekoč operiral neko dvajsetletno deklico. To dekle je dobilo neko krčevito smejanje. Smejala se je ves dan, smejala tako, da se je potilo po vsem životu in nehala se je smejati le kadar je vsled utrujenosti onemoglo in zaspalo. To stanje je trajalo kar štiri mesece. Vsi možni zdravniki so poskušali dekle ozdraviti, a zaman. Končno se je to vendarle posrečilo, in sicer s hipnozo.

Rečeni dr. Bridon je sam doživel izreden slučaj. Dobil je pacienta,

ki se je hočeš nočeš moral na ves glas smejati, če ga je kdo potipal na nekem mestu na glavi. Naj je bil mož še tako zlovoljen ali jezen — čim je kdo položil svoj prst na dotično mesto njegove glave, moral se je smejati. Dotično mesto njegove glave je bilo pač v zvezi s centromom, kjer izvira smeh.

Zdravnica doktorica Deschamps je našla celo rodovino, ki je bila hereditarno obremenjena. Oče te rodovine se je dvakrat na dan krčevito in na ves glas smejal. Ta smeh ga je popadel vedno ob isti uri, dan na dan, leto na leto. Mož je obletel vse zdravnike, a nihče mu ni mogel pomagati. Mož je bil nesrečen vsled tega, a dvakrat na dan se je le smejal. Ko je dorasla njegova hčerka, se je nekega dne pojavila ta bolezen tudi pri njej. Dvakrat na dan se je — prav od srca bi skoro rekli — smejala, dasi je bila sicer molčeča, dolgočasna in čemerna. Ko so dorasli sinovi, dobili so tudi ti očeto »smešnost«. Nič ni pomagalo — vsak se je moral dvakrat na dan glasno smejati, kar po več minut so se ti ljudje smejali, vsak redno ob istem času, tako, da je v tem stanovanju ves dan donel vesel smeh, dasi so se smejali smrtno žalostni ljudje.

Cudna so pač pota narave. Blagor pa tistim, ki se iz veseljih nagibov lahko iz srca smejejo. F. Zorko.

V tujini.

Študentovska zgradba. — Spisal Saomk Cvetkov.

(Dalje.)

»Ali dasta za pijačo?«

»Pila bi, če plača kdo, ne dasta pa ničesar.«

»Slaba prijateljica.«

»O, seveda, zdajle sem ti prijatelj, če prav slab, če imaš pa sam kaj, tedaj me ne poznaš.« Antonij je govoril z nasmehom. Vedel je namreč, da tisti študent pije vedno na stroške drugih in da sam nima nikoli ničesar... Igra je bila malo zanimiva in zato sta Roman in Antonij malo pazila nanjo, nego sta se pogovarjala o svojih stvareh.

»Kaj pa si povedal Lojzki?«

Antonij je povedal Romanu na uho in potem sta se oba smejala... Plačala sta in sta odšla... Zunaj je bilo zelo mrzlo in zavijala sta se v obleko.

»Ti, Roman, v temle haveloku izgledaš, kot model v razložbi kake manufakturne trgovine.«

»Že nekdo drugi mi je rekel ravno tako.« Zavil se je še bolj in ko se je zibal z desne na levo in z leve na desno je bil podoben Ahasveru, kakor ga opisuje Aškerc. Ko sta prišla mimo varieté-gledališča, je navsoto-

val Antonij, da bi stopila za kake pol ure notri.

»Saj je že konec, polnoči je že proč.«

»Kaj zato? Pa se malo zabavava s pevskami. Aranka in Betty sta prav prijazni deklici in tudi z malim zadovoljni.«

Antonij ni čakal Romanovega ugovora, vedel je namreč zelo dobro, da ne bo ugovarjal, stopil je v gostilno in v Roman za njim. Aranka se je zasmejala ljubeznjivo in jima pri tekle naproti. Betty je imela gosta, plešastega in prilično postaršega in je pomenljivo namežiknila študentoma ter pokazala na svojega kavalirja. Antonij je bil iznajdljiv fant in je razumel namežikanje, zato je pristopil k mizi in je spoštljivo pozdravil. Stari gospod je prijazno odzdravil in jih povabil naj prisedejo. Kdo rajši? Gospod je vprašal, ko so se predstavili, če sta študenta... da sta, če sta že kaj zaspala... da nista, in takih malenkosti več. Ko je prišel natkar, je naročil še tri kozarce, za nova gosta in za Aranko in pijača je bila zagotovljena. Betty se je namuznila Antoniju in Aranka ga je suvala pod mizo. Antonij je bil zadovoljen. Razvezal se mu je jezik in stari gospod ga je poslušal z velikim zadoščenjem in predno je potekla ura, izpili so lepo število butilk. Gospod je neprestano pripove-

že Poljaki, ti zakrknjeni konservativci, ki so bili nedavno tega še odločni nasprotniki splošne in enake volilne pravice, so sedaj za odpravo privilegijev tudi v deželnih zborih, kranjski klerikaleci, ki pravijo, da kar gore za splošno in enako volilno pravico, pa hočejo pri reformi kranjskega deželnozbornega volilnega reda monstrozni privilegij veleposelstniške kurije!

Hrvaška kriza.

Zagreb 8. julija. Kar se je splošno pričakovalo, se je zgodilo. Današnje „Narodne Novine“ priobčujejo ta-le kraljevi reskript: „Na temelju določbe § 3. zak. članka II. iz l. 1870. o ureditvi sabora kraljevin Hrvaške, Slavonije in Dalmacije smatramo za potrebno odrediti, da imajo ostati saborske seje odgođene do daljnje naše odločbe. V Išliu, 5. julija 1907. — Franjo Josip.“ — Zasedanje hrvaškega sabora se je torej odgodilo, še predno se je začelo. To je prvo nasilstvo novega bana Rakodezaja. Razume se, da je vzbudilo največje ogorčenje in razburjenje v vsi hrvaški javnosti. Kriza na Hrvaškem se je s tem znatno poostрила.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budimpešta, 8. julija. V nasprotju z vestmi, da predloži vlada že v jesenskem zasedanju parlamentu zakonski načrt o volilni reformi, zatrjujejo dobro poučeni krogi, da je popolnoma izključeno, da bi volilna reforma že v jesenskem zasedanju prišla v razpravo. Vlada hoče temeljito študirati vprašanje o volilni reformi in reformno delo prirediti tako, da se prepreči, da bi narodnosti in socialisti mogli priti do odločilne veljave v parlamentu. Volilna reforma za ogrski parlament bo slonela na principu, da ima volilno pravico vsak ogrski državljani, ki zna čitati in pisati v svojem materinem jeziku. Ker je za šolstvo zlasti med nemadžarskimi narodnostmi zelo slabo skrbjeno in je največ analfabetov med Slovaki in Rumuni, se nadeja vlada, da se število narodnostnih poslancev v parlamentu ne bo znatno znižalo.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 8. julija. V Justili pri Viborgu je imela vsa ruska učiteljska zveza svojo letno skupščino. Skupščina se je udeležilo 140 delegatov iz vseh krajev evropske in azijske Rusije. Dasi pripadajo skoro vsi delegati skrajni levi, vendar so odklonili predlog, naj bi se shod pečal s političnimi vprašanji. Skupščina se je izrekla, da je splošna uvedba prisilnega šolskega obiska za Rusijo še prezgodna, da ima biti pouk v veronauku zgolj fakultativen in da se ima v vseh šolah poučevati v maternem jeziku.

Varšava 8. julija. V bližini postaje Lapy je vrgla neka oborožena četa na vojaški vlak, v katerem se je vozil 2. gardni polk, 4 bombe in eno

granato. Bombe niso eksplodirale, granata pa je poškodovala tir. Vlak je vozil mirno naprej. Četa je jela nato streljati na vlak z revolverji. Ranjen je bil en vojak, več vozov pa je bilo poškodovanih.

Revolucionarno gibanje na Kitajskem.

Peking 8. julija. Cesarskega namestnika v Nankingu Nyanveja so dijaki v družbi s policijskim ravnateljem na cesti ustrelili. Množica je pol. ravnatelja prišla in ga na mestu obglavila.

Šanghaj 8. julija. V soboto zvečer je eksplodirala pred žandarmerijsko šolo, v kateri je bil slučajno guverner pokrajine Anhui, bomba, ki je ubila guvernerja in tri častnike. Splošno se sodi, da se je atentat izvršil po ukazu revolucionarnega odbora.

Dopisi.

Iz Velike Loke na Dolenjskem. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je priredilo včeraj ustanovno veselico, na kateri naj bi se po „stari“ navadi blagoslovilo gasilno orodje. Gasilci so v svoji skrbi vse ukrenili, da bi bila veselica impozantnejša. Ker je bila za deseto uro oznanjena maša so poskrbeli tudi za harmonij, ker podružniška cerkev nima orgel in za moški zbor, ki bi pel pri maši. Za pevovodjo je naprosilo društvo šentlovskega nadučitelja g. Potokarja. To je bil pa ogenj v strehi za župnika Oblaka, ki se je v svoji znani sveti jezi izrazil: „Ako pride Potokar na kor, napravim vam Ločanom škandal in grem izpred oltarja maševat v St. Lovrenc.“ Gospodovalno je hotel ukazovati Ločanom in dejal, da dopusti le tiho mašo, za kar so se ti seveda lepo zahvalili. Tako torej ni bilo maše ne blagoslovljenja orodja. Sicer se pa ne gre tu za mašo, je li mašo bral ali ne, je li delal tisti svoj „hokus pokus“ nad brizgalnico, brizgalnica bo brez tega ravno tako gasila ogenj kakor do slej, ko še ni bila „požegnana“, za vse te „svete žegne“ se torej ne gre, gre se le za princip, kako naše svečenstvo izvršuje nalogo ljubezni in kako globoko še tiči naše ljudstvo v temi srednjeveških bajk. Naša duhovščina, ki bi imela učiti in oznanjevati (globo) versko moralo, ublaževati nasprotstva, posredovati med ljudstvom, ga podučevati, dela ravno nasprotno. Ali se more imenovati župnik Oblak učitelja ljubezni, ko bi nadučitelja Potokarja najrajši utopil v žlici vode; saj je gotovo vsem znano, kako barbaro je postopal napram njemu. Kakor je naša duhovščina prebrisana, tako je naše ljudstvo šenepončeno v verskem oziru. Ljudje hodijo k maši, pa ne vedo zakaj molijo, in ne vedo čemu, dajejo za maše, kupujejo odpustke, ne da bi umeli prav zakaj to delajo. Takozvana vera je v njih tako vkoreninjena, da se ne morejo otresti verskih predsodkov. Drugi pa, ki so nekoliko razumnejši, delajo vendar ravno isto; in zakaj? Vse iz ljubeča miru in pa zaradi drugih ljudi. Enak slučaj se je pripetil tudi na Loki. Mesto, da bi bili veseli, da bi se društvo pokazalo prvo, ki ne potrebuje nikakih „žegnov“, nikake molitve in cerkve, se je šlo vendar poklonit — cerkvi. Ob deseti uri, ko bi se imela pričeti odpovedana maša so korakala domača in sosednja društva

v sprevedu v cerkev, kjer so pevoji zapeli par lepodonečih pesmi. Priznati se mora, da so to storili le demonstrativno, da pokažejo, da se tudi brez „farja“ prebije; toda čemu še to od zavednih in naprednih Ločanov? Pri tej veselici so Ločanje zopet pokazali, da so oni gospodari Velike Loke. Upajmo, da se v prihodnje popolnoma odrežejo verskega jarma in jasno pokažejo svetu svojo naprednost in svobodomiselnot! Ker je slabo vreme pokvarilo program in se je vršila le tombola, se prihodnjo nedeljo veselica ponovi.

Spectator.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. julija.

— »Slovenec« je imel včeraj posebne vrste prilogo: Portrete klerikalnih slovenskih državnih poslancev. Na najodličnejšem mestu stoji sveda podoba dr. Šustersiča, okrog katere je napravljen poseben okvir, dočim so podobe drugih poslancev brez okvirjev, kar je čisto v redu, saj tako niso nič drugega, kakor Šustersičeve marionete. Šustersič se na podobi drži ježno. Skoda da je zadnja stran te priloge prazna. Zakaj niso klerikaleci nanjo ponatisnili vse tiste silne izbruhe gorke žalosti in strupene jeze, s katerimi je »Slovenec« obsul »Jugoslovanski klub« in posamezne njegove člane. Ljudje bi potem vsaj vedeli, zakaj se dr. Šustersič na podobi tako ježno drži in zakaj gleda »kakor hudci iz krugle«.

— **Mestna višja slovenska dekliška šola.** Dandanes izdajajo na koncu šolskega leta vse srednje šole, gimnazije in realke, da celo že ljudske šole posebna izvestja, ki kažejo, kakšno je bilo notranje življenje šole, kako se je napredovalo in kakšen je bil obisk dotičnega zavoda. Zato se čudimo, da edina mestna slovenska višja dekliška šola v Ljubljani, čeprav obstoji že deset let, dosedaj še ni nobeno leto izdala svojega programa ali izvestja! Izgovor, da tako izvestje stane denar, je navihen in jalov. Če zmorejo tistih par kron za tisk ljudske šole, bi zmogla menda tudi višja dekliška šola, ki spada po svoji osnovi med srednje šole in je edina na Slovenskem. Obrachamo se do ravnateljstva in do kurtorija, da vsaj v bodoče popravi, kar se je dozdal zamudilo. Slovenska višja dekliška šola je zelo važen zavod in zato pričakuje javnost tiskanega izvestja o njem.

— **Tužci naj nam bodo za vzgled!** V soboto teden se je vršil v Schönbergu na Moravi občni zbor nemškega »Schulvereina«. To pomenjevalno društvo, ki vedno drzneje nastopa med nami in z vedno večjimi uspehi, ima sedaj okoli 1000 delavnih podružnic s približno 100.000 člani. V preteklem letu se je ustanovilo 157 novih podružnic, med njimi 20 ženskih. Na Štajerskem se jih je ustanovilo 20, na Koroškem 8 in na Kranjskem 6. Kočevsko šteje 25 občin, od katerih je 24 kmečkih in 19 podružnic »Schulvereina«! Ta vzgled kaže, kako je mogoče pešico ljudi organizirati in vpreči za delo za njih narodni obstanek. Dohodkov je

imel »Schulverein« preteklo leto skoraj četrtino več nego l. 1905. Vsi dohodki so znašali 501.818 K, 1905 pa 410.529 K. To so velike številke! Zato ni čudno, da prodirajo Nemci med nami, ki le jadikujemo o nasprotniški premoci, ne delamo pa skoraj nič. Večina podružnic naše družbe sv. C. in M. spi spanje pravičnih lenuhov in osrednjemu vodstvu na večkratna drezanja niti odgovora ne da! Med nami so celo ljudje, ki te zasmehujejo, če vidi, da si odločen narodnjak in pri prvi priloznosti ti vrže kdo poleno pod noge, kajti zdiš se jim nevaren, revolucionar si. Ker se od narodnega dela pri nas še nihče ni zredil, je krog narodnih delavcev kaj majhen, drugi pa od strani gledajo čes: bomo videli, kako se bo stvar razvila; če bo kazalo, pristopimo, če ne, jo pa uberemo v nasprotniški tabor! Perspektiva je torej jako žalostna, vendar obupna ni! Uprav najnovejši čas se kaže nova svežost v našem narodnem življenju, zato pričakujemo več uspehov na narodnem polju, zlasti pa upamo, da bo družba sv. Cirila in Metoda storila času primerne korake in se modernizirala sebi in narodu v korist! Kar tuji lahko store, pa bi mi ne mogli?

— **Krivična kritika o žmitku v »Ljubljanskem Zvonu«.** Pred kratkim je bil slikar Peter Žmitke razstavil pri Schwennerju celo serijo porcelanastih izdelkov, ki jih je okrasil z narodnimi motivi in slikami v znani tovarni za kemične stvari v Kamniku. Vsakdo, ki je gledal te stvari, je bil veselo iznenaden, ker se je Žmitku izbornu posrečilo ustvariti nekaj zares lepega v stroki umetniške obrti. Proti koncu šolskega leta je bil prišel nadzorovat risanje v tukajšnjih šolah, posebno na realki poseben nadzornik za risarsko stroko iz naučnega ministrstva g. Lukas, ki gotovo ve, kaj je umetna obrt. Inspiciral je Žmitka na realki pri pouku v risanju in si potem ogledal tudi tiste porcelanaste stvari pri Schwennerju. Lukas se Žmitkove podobe na porcelanu zelo ugajale, pohvalil je Žmitka in mu čestital ter se peljal celo nalašč v Kamnik, da bo videl, kako je Žmitke v tovarni izdelal dotične predmete!... To dejstvo je najboljši odgovor na neugodno kritiko, ki je izšla v julijski številki »Ljublj. Zvona«.

— **Svobodomiselní slovenski abiturijenti in akademiki!** Veliki kulturni boj, ki preveva ves kulturni svet, razdelil je tudi naš slovenski narod v nasprotujoče si tabore: tu bojovníki za pravo, iz svobode izvirajočo prosveto, tam častilci noči, tmine. — Neizogibno je, da ločijo tudi učečo se mladino nasprotni nazori; saj je ona izšla iz srede onih bojovníkih vrst in je poklicana vrniti se nekoč v njene vrste nazaj ter, krepka po načelih in značajih, zastaviti v narodov prospeh vse svoje čile, mlade moči, ki so se ji rodile in utrile za njenih ukov. Vzajati, naobraževati, utrjevati značaje: to pa je naloga akademskih društev. Iz njih so izhajali in izhajajo možje, ki služijo

narodu pravo in verno in narodno službo. Srdit in neizprosno je boj, ki ga bije slovenski narod sam v sebi; zato zahteva dandana več in več kremenitih značajev, neustrašnih bojovníkov. — Ideja, ki navdaja naše duše, ki nas druži in ki naj nas vspodbudi za narodno delo, je svobodomiselnost. Duševna svoboda je predpogoj prosveti ter veliki bodočnosti vsakega naroda, ona je in ostane prvi pogoj vsakemu človeštvu vrednemu napredku. In to je naša ideja vodnica in na nji je zasnovano društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju. — Društvo naše ni politično, svobodomiselnost mu je le ona podlaga, brez katere ni mogoče nobenega pravega akademičnega društva. Namen društva je, biti duševno in zabavno središče svobodomiselnih akademikov na Dunaju. Članom je na razpolago, dasi še mlada, vendar dokaj obsežna knjižnica, vsi važnejši slovenski dnevniki in tedniki ter leposlovni in znanstveno-strokovni listi; v društvu se bo tudi prihajajo leto poučevala laščina, ki je za Slovence tako eminentnega pomena; ravno tako se polaga velika skrb predavanjem članov in se je tekom leta več članov trudilo v tem smislu. — Svobodomiselní slovenski abiturijenti in akademiki! Komur bije srce za pravo narodno stvar, naj ne stoji več osamljen izven vsakega društva, stopi naj v naš krog; vsak je pač že toliko duševno dozorel, da se ga ne poloti malodušnost, ko je treba pokazati barvo svojo. V našem društvu ne boste našli le tovarišev, našli boste prijateljev. Družili vas bodo skupni nazori in prijateljstvo v prospeh naroda! Vse za svobodo in narod!

Društveni odbor.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** opozarja podružnice, da je skrajni čas za vpisiljatev izkazov in računov. Speče, mrtve podružnice ne morejo imeti zastopnika na glavni skupščini. Obenem prosimo, naj se obvešča ob pošiljavi letnih doneskov, darov, dohodkov veselje in nabiralnikov itd. redno naša pisarna, pod kakim imenom se je dotična svota nabrala in v katero vrsto prispevkov naj se vpiše, da se s tem omogoči pravilno uradovanje, javna bilanca, zapreči pa se nepotrebno razpisiljanje računov in terjatev. Prosimo torej točnosti, reda in jasnosti. To je neobhodno potrebno pisarni, koristno pa samim podružnicam in podpornikom ter vsem, ki so z nami v zvezi. Končno prosimo slovenske rodoljube, naj nam radi in hitro dajo informacijo, katerih ob raznih slučajih iščemo. Neka-terim takim dopisom že dolgo ni odgovora, vsled tega pa trpi čisto prava zadeva veliko škodo. Rodoljubi, prosimo tudi v tem oziru požrtvovalnosti in točnosti.

— **Hrvaška sokolska zveza.** Prejeli smo naslednje pismo: Velečeni gospodine urednišče! Molim Vas ovime najučitvije, da boste imali do brotu od strane »Hrvatskog sokolskog Saveza« primiti sledečo izjavo. U broju 148. Vašega cijenjenega lista ima notica, da hrvatske Sokole, koji so prispjeli u Ljubljano posebnim vlakom, nije od strane »Slovenske sokolske Zveze« nitko pozdravio, i da je to Hrvate nemilo dirnulo. U obće se predbacuje slovenskim Sokolima, da se za goste, napose Dalmatince, niso ništa brinuli. Moguće da ima pojedinca, koji je što drugoga očekivao, pak je bio nezadovoljan, te je ovomu svome nezadovoljstvu i oduška dao. Gdje to kod takovih sgoda nije slučaj! Ali hrvatsko Sokolstvo,

Dalje v prilogi.

doval, da ga zelo veseli, ker je našel v tujini tako prijazne ljudi. Pripovedoval je, da potuje za zabavo, odkar mu je umrla žena in je opustil trgovino. »Zakaj bi se mučil? Otroci nimam, sorodniki so bogati; kam naj denem denar?« Vsi so seveda pritrjevali njegovi misli kot edino pravi. »E, če ne umrjem kmalu, še bom nekaj prepotoval in še ne bom zapravil. Moja trgovina je bila ena največjih v Parizu in je delovala zelo dobro... Ali kaj hočem? Žena mi je umrla, otroci nimam, sorodniki so bogati; kam naj denem denar?« Bil je pijan. Od začetka je hotel, da bi le drugi govorili, nazadnje ni nikogar pustil do besede. Tretjič je že pripovedoval, kako se je oženil in kako je trgoval in da ne ve kam z denarjem. »Če pridem v gostilno in najdem notri študente, vsi morajo okoli moje mize in ne poprej domov, da nam zaprejo gostilno. Oh, gospod Antonij, kako rad plačam za študente! To mi je nekaj spomin na sina Maksa, ki je bil že na vseučilišču, ko je naenkrat umrl. Čez noč, vam pravim, čez noč, domov sva prišla in je legal in umrl; zjutraj so ga našli mrtvega...« Gospodu so stopile solze v oči, zelo se ga je nalezelo.

»Pa je bil lep fant vaš Maks?«
»Pa še kako! Zenske so norele za njim, on pa za njimi, kakor se spodo-

bi mlademu fantu. Prosim vas, zakaj tudi ne bi? Zenske so euker, moški pa mravljinici in kadar mravljinici pridejo do eukra, veste kako je.«

»Pojedem ga.«
»Čisto pravilno, gospod Antonij, čisto moja misel.«

Stari gospod je pričel objemati Betty. »Pojedel bi vas.«
»Haha, vi pa že ne,« smejala se je Betty in pri očeh so se pokazale tanke, nežne gube, komaj jih je bilo videti, ali Roman jih je videl in je pomislil, če jih nima že Anica tudi. Ni se mogel domisliti, ali vendar se mu je zdelo, da jih še ni opazil nikoli. Tudi Aranka jih še ni imela, mlada je še bila, še ne sedemnajst let, in zato se je Antoniju še bolj dopadla kot Lojzka, ali Antonij ni ljubil spremembe v takih stvareh in zato je ostal pri starem. »Kaj bi se selil, kot metulj,« je mislil...

Vsi gosti so že zdavnaj odšli, ko so se dvignili pivec na račun starega trgovca... Antonij in Roman sta se izgubila v temi, stari trgovec pa je šel z Betty in Aranko v nasprotno stran.

»Koliko bo že ura?«
»Štiri je odbila v cerkvi svetega Vida ravnokar.«

»Danes ne bo vreme za šolo.«
»Mislim, da ne...«
Prišla sta do stanovanja. Anto-

nij je potihoma odprl in stopila sta v temno vežo. Pri neklih vratih na hodniku, ki so vodile v kavarno, slišala sta neko mečkanje, šla sta dalje, ne da bi gledala kaj je... V gospodarjevi sobi je že bila luč... vstal je že, da se opravi in odide v službo...

Antonij se je zbudil ob sedmih; glava ga je bolela in zato je pomislil, ali bi šel v šolo, ali ne. Bolj mu je skoro ugajala misel, da ne, ali pomislil je, da je bil že z večim mačkom v šoli in vstal je. Potaknil je glavo v umivalnik in dobro mu je delo, vrtoglavost je nehala nekoliko in lahko se je oblekel. Poklical je Romana, ki pa se je izrazil za »ne biti«, se obrnil v steno in zaspal... Ko je gospodinja prinesla kavo, ji je dal Antonij desetico, da prinese sifona. »Dobro opere želodec, ljuba mamka,« ji je rekel in stara se je smejala. »Samo če bo danes denar,« zažugala je gospodinja in odšla. »Bo že, če ne pri nas, pa pri vas,« zagodrnjal je Antonij in sedel, da bi pil kavo, ali bila je prevročna in Antonij je nevoljen ostal. »Se kave ne morem piti...« Nabral je knjige in medtem je prinesla gospodinja sifon. Antonij je pil, pil in pil, dokler ni bilo prazno, potem se je naglo ognil in odšel... V šoli mu je bila glava težka in komaj se je premagal. Edino kar ga je razveselilo tisti dan, je bila denarna nakaznica za sto kron. »Ej, še je pra-

vica na svetu, tudi jaz imam denar, kot marsikdo drugi... ali bo nocoj Lojzka vesela!« mislil je, ko je šel domov. Sto načrtov je ostalo v glavi, tudi na dolg je pomislil, ali je takoj odločil, da gospodar ne bo povohal krajevarja od tega denarja. »Koliko je lepih deklic po mestu in koliko po gostilnah, posebno tam gori na gomi-li in da bi človek ne stopil sem ali tja, k tej ali k oni? Kaj ne bi bil neumen? Greh bi bil, ako ne bi grešil, če lahko, če imaš s čim. Fant, ne bodi neumen!« — Antonij je prišel domov, obed je že čakal na mizi. Roman ga je veselo pozdravil.

»In v šoli? Kaj novega?«
»Ničesar...«

»Je kdo vprašal po meni?«
»Sluga mi je dal razglednico zate. Angela piše iz domovine.«

Dal je Romanu razglednico. Roman je samo pogledal podpis, potem vtaknil karto v žep.

»Lepa punčka, tale Angela, ali Roman ima drugo.«

»Pa doma, kaj novega?«
»Dobil sem iz Ljubljane sto kron za roman, ki sem ga napisal v Božiču doma.«

Antoniju so se zaiskrile oči, skoro bi se bil izdal, da je on tudi dobil, ali vendar je molčal. Imel je skrite namene in zato ni povedal, da ima denar.

»Ali si kaj plačal stari?«

»Dvajset goldinarjev in obljubila je, da dobiš verižico nazaj.«

»Imeniten fant pa si.«
»Nocoj ne večerjava doma, Anici moram reči popoldne, naj pripravi kaj dobrega in dal ji bom denar.«

Antonij je bil zadovoljen. Popoldne sta takoj odšla na pošto in Antonij je dobil dvesto kron, potem pa sta odšla k Anici. Anica jih je bila vesela, samo obžalovala je, da nima ničesar, s čimer bi jima postregla. Zahvalila sta se, ker je tako skrbna in Roman ji je dal desetak. »Kupi kar te je volja in pripravi večerjo. Vino še prineseva, zato mislim, da boš imela dosti tisti desetak.«

Anica se je čudila. Vedela je sicer, da imata vedno denar, čeprav ne mnogo, ali tako radodaren še ni bil nobeden do tedaj.

»Roman, ti si bogat danes.«

»Ej, Anica, in ti z menoj. Če imam jaz, imaš tudi ti.« Prijel jo je za brado in jo poljubil na ustnice.

»Obkorej prideta?«
»Ob osmih...« tudi Lojzka naj pride tedaj, saj jo kaj vidiš popoldne.«

»Že dobro.«
In Antonij in Roman sta odšla. Roman se je na stopnicah vrnil in Anici povedal nekaj na uho.

»Seveda, kot vedno.«
(Dalje prihodnjic.)

— Ponesrečeni hribo-lazci. V gorovju Jura so ponesre-žili 3 nemški dijaki. Eden se je ubil, drugi je bil teško ranjen, tretji pa je 7 ur visel v največji nevarnosti ob robu prepada.

* **Mlad pohotnež.** V Gradacu pri Studenici na Srbskem je 16letni Tibomir Maksović posilil svoje 5letno sestrično Jelico. Deklica bo težko ostala pri življenju.

* **Osnovno gradivo za roma-nopisce.** Ogrski listi vedo povedati naslednjo dogodbo: Pred 18. leti sta prišla neka lepa mlada ženska v spremstvu nekoga častnika iz Budimpešte v vas Nagykat in sta oddala kmetici Stefaniji Papp na hrano in oskrbovanje nekoliko tednov stara dvojčka moškega spola. Mlada dama je rekla, da je mati teh dečkov in se imenuje Antonija Blatt; obljubila je pošiljati za otroka na mesec 20 kron. Skozi celih deset let je dobivala kmetica redno mesečno obljubljeno plačo — pa kar naenkrat je pošiljatelj izostala! V dobi 10 let sta se dvojčka kmetici tako zelo priljubila, da ju je vzgojila, akoravno sta bila židovskega pokole-nja, kakor druge kmečke otroke. Listi, koje je kmetica pisala v Bu-dimpešto na mater Blatt, niso bili dostavljeni in so jej bili zopet vročeni.

— Predstojnik izraelske občine v tem selu Jakob Heller je sprejel oba dečka v svoj dom in ju pošiljal v šolo do 14. leta, potem pa ju je poslal v Bu-dimpešto učiti se krojaškega rokodel-stva. Oba sta bila jako pridna gojenca, učeča se pri dveh sosednih si kroja-čih. — Zaduje dni pošlje mojster enega dvojčkov v gotovljeno obleko k nekemu gospodu na dom. Bilo je na večer okoli 10. ure. Vračajoč se do-mov zapazi, deček, kako neka ženska bije svoje dete na ulici, radi česa jo je neka druga dama, gredoča po oni ulici karala. Nato zavpije na njo raz-jarjena mati: "Kaj Vam mari moje dete, brigajte se za svoje otroke!" — Slišavši zadnji dve besedi odvrne neznanca dama jokajočim glasom:

"Zelo rada, samo da bi vedela, kje mi sedaj živita." — Krojaški uče-neo, nekako čudno gnušen s tem pri-zorom, vpraša jokajočo gospo, kako da ne ve za svoje otroke. Dama mu pove, da je rodila iz Galicije, da je porodila pred 18. leti dvojčka fantiča in se imenuje — Antonija Blatt. — "Vas sem jaz eden tvojih dvojčkov" — je radostno zakričal mladi roko-delec in se oklenil presrečen vratu svoje matere. — Precej sta poiskala tudi drugega brata. — Na tako ro-mantičen način je našla vzrodočena mati svoja sinova, po kojih je brez-u-spešno povpreševala celih 18 let; kajti oni takrat jo spremljajoči čast-nik ni povedal kmetici Papp natanč-nega naslova v Budimpešti stanujoče matere in je četudi redno plačujoč skozi 10 let za vzgojo svojih otrok pozneje na mater in otroka popolno-ma pozabil ...!

* **Roman iz življenja.** Pred več kot desetimi leti se je izselil iz Salerna Genero d'Agostino, zapustivši doma mlado lepo ženo in dvoje majhnih otrok. Žena mu je sveto pri-segela, da mu ostane zvesta. In ostala mu je tudi, dasi več let ni ničesar slišala o njem. Ker je bila lepa, so se začeli zbirati okoli nje snubači. Ko jo je začel snubiti tudi nekateri uradnik, ki je bil v mestecu posebno priljubljen, je začela privi omahovati. Vsi so ji zatrjevali, da je mož že mrtev, vendar tega ni verjela, ter se je dolgo obotavljala, predno se je oglasila za uradno potrditev o mo-ževi smrti. Pisala je v malo ame-riško mesto, kjer je mož nazadnje živel ter dobila potrdilo, da je "samec" Genero d'Agostino umrl. Značaj "samec" jo je nekoliko vznemiril, toda oglasila sta se dva rojaka, ter pri sodišču izpovedala, da sta živela s pokojnim skupaj in da se je res izdajal za semca. Tudi sta potrdila, da je d'Agostino res umrl. Nato se je vršila 30. maja 1902 poroka in lepa Kristina je živela srečno s svo-jim drugim možem. Dobila sta dečka, a drugi je na potu. Tedaj pa je došla strašna vest, da je tudi mož na potu iz Amerike. Kaj stori sedaj nesrečna žena, ki si ne more ničesar očitati? Postava reši zadevo sicer enostavno: žena pripada prvemu možu, drugi mož ima pa dolžnost skrbeti za živečega in za tistega otroka, ki se pride. Toda kako se reši srčni konflikt?

* **Podaljšanje Ceresove tekme za darila.** Kakor smo pred kratkim poročali, je jury Ceresovega na-tečaja za darila 8000 K za recepte za močnatna jedila že priznala in iz-plačala; sedaj se bo za darila razde-lilo še 7000 K in sicer po 1000 K za novo močnatno jed in novo ljudsko jed in 5000 K v 370 darilih za je-dila kakršnekolik vrste, z močnatimi jedili vred. Da se omogoči živahna udeležba se je rok za vložitev podaljšal do 30. septembra. Natančnejše pogoje se dobi brezplačno v vsaki boljši trgovini.

* **Kdaj postane dekle — go-spa?** Vrhovno sodišče v Genovi je razsodilo, da se sme vsaka samska

ženska, ko prekorači 30. leto, imeno-vati in tudi službeno podpisovati "go-spa" (madame).

* **Praktični Amerikani.** V Nju-jorku so staviližela zelo draga, zato si ne more vsaka šola priskrbeti tudi potrebnega vrta ali vsaj dvorišča za odmor učencem. Zato delajo pri no-vih šolskih poslopjih ravno streho z varno ograjo. Tla so iz betona. Tu na starih se otroci med odmorom igrajo, telovadijo, a pozimi napravijo na strehi drsališče.

* **Nenavaden štrajh.** V Nju-jorku vlada sedaj nenavaden štrajh. Štrajkajo namreč ulični pometalci. Položaj mesta je neznosen. Po uli-cah leži smetje osem dni staro, a z vsakim dnem rasejo kupi, da se je bati okuženja. K vsemu temu še sko-raj neprestano dežuje. Ulice polivajo z raznimi desinfekcijskimi sredstvi, a delavci, ki opravljajo ta posel, varu-jejo redarji.

* **Grozna samomor.** Splavar Schellhorn v Lvovu si je položil glavo na klado ter se s težko splavarsko sekiro udaril po vratu. S prvim uda-rom si je zasekal globoko rano, a še je imel toliko moči in odločnosti, da je zamahnil drugič ter mu je glava odletela.

* **Bogata dedščina dunajskega vseučilišča.** V Trstu umrl zdravstveni svetnik dr. Brettauer je zapu-stil svojo bogato zbirko starega de-narja dunajskemu vseučilišču. Zbirka je vredna 150.000 K. Princ Fr. Lich-tenstein pa je zapustil istemu za-vodu svojo ogromno knjižnico, ki so v njej sama dela slovanske književ-nosti. Večina si je izpopolnil svojo knjižnico na Ruskem. Knjižnica je edina svoje vrste in reprezentuje velikansko vrednost.

* **Koliko človek zapije?** Grozna je številka, s katero se lahko označi vsoto, katero človek zapravi za pija-čo alkohola. Ako zapije človek dnevno 10 vin., zneso to na leto 36 K; v 40letih zneso pa to 40×36=1440 K. Če bi 40 let shranjeval to, bi lahko kupil za ta denar malo gospodarstvo, ako bi se še obrestil priračunale! Kaj pa oni, ki zapije dnevno 20, 30 ali 40 vin. na alkohol? Kdor zapije dnevno 20 vin. — ta zapije v 40 letih 3000K, kdor zapije dnevno 30 vin., ta potroši v 40 letih 4500 K, kdor pa da 40 vin. dnevno za alkohol, ta zapi-je 6000 K v 40 letih. Koliko zlatega časa pa se potratil v gostilnah in ko-liko boleznih izide iz dima gostilen!! Kdor izpije na dan pol litra vina za 40 vin., ta potroši v 40 letih 6000 K! Koliko težko zasluženega denarja se vrže s tem v žrelo pogubnemu alko-holu!

* **Fata morgana na morju.** Pot-niki ameriškega parobroda "Philadel-phia" so dan vožnje od Njujorka za-gledali na morsk gladini podobo ve-likega parobroda, ki je plovil s polno paro. Podoba je bila tako jasna, da je bilo mogoče spoznati na njej zastavo velikega francoskega parnika "Lor-raine". Z daljnogledom se ni ničesar videlo. Brzojavili so po brezžičnem brzojavu po informaciji v Lorraine ter dobili od tam odgovor, da je par-nik "Lorraine" v istem času v drugi smeri 25 angleških milj oddaljen. Potniki so videli le fatomorgano, kar je dosedaj na morju nekaj nenavad-nega. Po pol uri je prikazen izginila.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 9. julija. V poslanski zbornici je prišlo danes do velikih škandalov med Mladorusini in Starorusini. Začetkom se je predlagal posl. Hribar, naj se došle peticije za slovensko vseučilišče protokolirajo. Predlog je bil sprejet. Starorusin Markov je vložil nujni predlog radi vo-jaskih dopustov za časa žetve. Nato se je nadaljevala raz-prava o socialno-demokratskem predlogu glede uredbe splošne in enake volilne pravice za deželne zbornice. Ko je končal svoj govor socialist Seliger, je dobil besedo poslanec Hribar, ki je stvarno in povsem mirno odgovarjal na dr. Krekove napade. Med drugim je rekel: Od nikogar si ne dam očitati hinavstva, najmanj pa od poslanca Kreka, ki je v to naj-manj opravičen. Obžalovati je, da se nasprotstva, ki obstoje med obema slovenskima stran-kama, spravljajo docela nepo-trebno pred forum parlamenta, ker se s tem škoduje narodnim interesom. Slovenski poslanci bi morali svoje spore pustiti doma in nastopati na Dunaju edino, ker je samo na ta način mogoče do-seči, da bo nas vlada respektirala. Koncem svojega govora je posl.

Hribar konstatiral, da se je on že v seji kranjskega dež. zbora dne 16. februarja 1905 brez-pogojno izrekel za splošno in enako volilno pravico, s čimer je na najeklatantnejši način ovrženo Krekovo očitano hinavstvo. Po sklepnem zagovoru predlagatelja poslanca Nämca je bila nu-jnost odklonjena z 199 proti 158 glasom. Za nujnost so glasovali poljska ljudska stranka, vsi Slovenci, Hrvati in Srbi, Italijani, Rusini, socialni demo-kratje, divjaki in češki radikaleci. Nato se je začela razprava o nu-jnem predlogu posl. Markova. Predlagatelj je pričel svoj govor ruski. V tistem trenutku je na-stal med Mladorusini velik vihar; slišali so se burni klici: "On ne govori rusinski, marveč ruski. Ruski tu ni dovoljeno go-voriti! Mladorusini so se gnetli okoli govornika in mu skušali zabraniti, da bi govoril. Vasiljko se je v tem oziru najbolj odliko-val. Posl. Pihuljak je vplival na podpredsednika dr. Začka, naj bi Markovu odtegnil besedo. Ko se je hrup nekoliko polegal, jo Markov nadaljeval svoj govor. Mladorusini so jeli zopet razsajati, a dr. Začek je Markovu odtegnil besedo. Mladorusini so viharno ploskali, radikalni Čehi pa so ogorčeno klicali: "Hanba! Škandal, ako slovanski podpred-sednik proti Slovanom postopa tako pristransko.

Dunaj 9. julija. Danes je imel sejo odsek devetorice nemških strank. Seje so se udeležili mini-strski predsednik baron Beck in ministra dr. Derschatta in Prade. Baron Beck je obvestil odsek o svojih propozicijah glede rešitve jezikovnega vprašanja ter pripomnil, da bodo poslanci, ki ne bodo nemški govorili, morali preskrbeti avtentičen prevod svo-jega govora ter ga izročiti pred-sedniku. Dasi so slovanski po-slanci Beckove propozicije a limine odklonili, vendar se je razvila v odseku o Beckovih predlogih dolgo-trajna debata. Predlog so pobijali zlasti poslanci Steinwender, Wolf, Peschka in Chiari. Seja se je končala docela brez-uspešno.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Cremé
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Cacao Bendorp
(Amsterdam)

Darila.

Dijaški kuhinji v Kranju so darovali do vstega 5. julija 1907: Namesto venca na krsto K. Floriana rodbina Jugovič 6 K, učiteljica Katinka Jugovič v Trstu 3 K, rodbina Steinbauer 6 K, ista rodbina na krsto U. Zebreta 3 K (po upr. "Gorenjca"); prof. Pirnat po upr. "Gorenjca" 2 K, kate-ri sta podarila povodom majnikovega iz-leta II. b-rzred v Kamnik, g. Jožef Močnik, lekarnar in Mart. Novak, c. kr. nadpoštar istotam; prof. Dokler 2 K 20 vin, kot pre-ostanek majnikovega izleta II. a-rzreda, okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki 50 K, prof. Dokler igra v šolli 10 v., Mat. Mrak iz Podgorja 10 K (po adj. Ant-logi), Pav. pl. del Negro v Solnogradu 20 kron, kaz. pr. Jak. Prosen — U. Švelc 5 K, (adj. Antloga), prof. dokler kolegij za junij 8 K, meščani za junij 24 K 60 vin., profe-sor Malnar 2 K 30 vin., kot preostanek iz majnikovega izleta I. a-rzr., kaz. zad. Ant. Urbanček—Ant. Grašič iz Britofa 5 K in Jera Plevel—A. Vidmar iz Senčurja 5 K (oboje po adj. Antlogi), kaz. zad. Čebašek-Jansa in Gorjanc-Thenerschub 10+20 K, Fr. Porenta, župnik v Križah pri Trziču 5 K, R. Potuček 5 K (poravn. za odstop tožbe radi razžaljenja časti, prof. Dokler za podarjene smodke 2 K, prof. dr. Herle 20 K, mestna občina Kamnik za 1907. 50 K, dijak Loibner od dr. Globočnika zavrnjen zdravniški honorar 2 K, meščani za junij 23 K 60 vin., prof. dokler kolegij za junij 7 K, Edm. Kavčič, trg. v Ljubljani 10 K, mesto venca umrlemu I. Majdiču iz Vira (po upr. "Slov. Naroda"), dr. Ivan Tavčar, odvetnik v Ljubljani od nasprotnika v sled-nem poravnave pred sodnijo v Škofji Loki 10 K, dr. Mih. Rostohar (po dr. Herletu) 5 K, II. a-rzr. nabranih 1 K.

Listnica uredništva.
Gosp. Fran Kobal v Ljubljani: Potrjujemo Vam, da od konca gledališke sezone niste ničesar več spisali za naš list.

Umrli so v Ljubljani.
Dne 4. julija: Stanko Mervič, želez. uradnika sin, 5 mes., Male čolnarske ulice št. 10, Bronchitis.
Dne 5. julija: Meta Prelogar, gostija, 76 let, Poljanska cesta 20, ostarelost.
Dne 6. julija: Fran Ločnikar, delavec, 37 let, Cesta na loko 17, spridenje jeter.
V deželni bolnici:
Dne 7. julija: Jakob Kozamernik, hlapec, 28 let, Confusio thorae.

Borzna poročila.
Ljubljanska
"Kreditna banka v Ljubljani"
Uradni kurzi dun. borze 9. julija 1907.

Naložbeni papirji.	Denar	Blag
4 1/2% majska renta	97.60	97.70
4 1/2% srebrna renta	98.45	98.65
4 1/2% avstr. krona renta . . .	97.50	97.70
4 1/2% zлата	115.60	115.80
4 1/2% ogrska krona renta . .	92.80	93. —
4 1/2% zлата	111.20	111.40
4 1/2% posojilo dež. Kranjske .	98.50	99.90
4 1/2% posojilo mesta Spljet .	104.50	102. —
4 1/2% bos.-herc. železniško .	99.85	100.85
posojilo 1902	98.85	99.85
4 1/2% češka dež. banka k. o. .	100. —	101. —
4 1/2% z. o.	97.85	98.35
4 1/2% zast. pisma gal. dež. .	100. —	100.50
4 1/2% hipotečne banke	103.50	104.60
4 1/2% pr.	98.75	99.75
4 1/2% zast. pisma innerst. .	98. —	99. —
4 1/2% zast. pisma ogr. cent. .	99.50	100.50
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. . .	98.50	99.50
4 1/2% obl. ogr. lokalnih že- .	98.50	99.50
4 1/2% obl. češke ind. banke .	99.75	100.75
4 1/2% prior. lok. želez. Trst- .	99.90	100.90
4 1/2% prior. dolenskih žel. . .	98.75	99.75
4 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/2% .	295.75	297.75
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o. .	100. —	101. —

Srečke od 1. 1860% 149.25 151.25
od 1. 1864 249.75 251.75
tiske 141. — 143. —
zem. kred. I. emisije 265.50 265.50
II. 273. — 273. —
ogrsko hip. banke 235. — 245. —
srbske a. frs. 100. — 101. —
turške 184.75 185.75
Basiliška srečke 20.50 22.20
Kreditne 423. — 433. —
Inomoške 80. — 90. —
Krajske 88. — 94. —
Ljubljanske 54.75 67.75
Avstr. deč. križa 44.10 46.10
Ogr. 26. — 28.85
Rudolfove 65. — 75. —
Salburške 84.50 90.50
Dunajske kom. 456. — 466. —

Delnice.
Južne železnice 138.75 139.75
Državne železnice 66.50 66.50
Avstr.-ogrsko bančne deln. . . 1815. — 1825. —
Avstr. kreditne banke 551.50 552.50
Ogrske 72.50 75.50
Živnostenske 241. — 241.50
Premogokop v Mostu (Brüx) . . 730. — 734. —
Alpske montan 59. — 59.50
Praške žel. ind. dr. 62. — 263.50
Rima-Murányi 538.75 539.75
Trboveljske prem. družbe . . . 257. — 261. —
Avstr. orožne tovr. družbe . . . 517. — 521. —
Češke sladkorne družbe 140. — 143. —

Valute.
C. kr. cekin 11.85 11.40
20 franki 19.14 19.17
20 marke 23.52 23.58
Sovercigns 24.63 24.07
Marke 117.77 117.97
Laški bankovci 95.75 95.90
Rubli 2.52 2.53
Dolarji 4.84 5

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 8. julija 1907.
Tormaiz.

Pšenica za oktober	ma	50 kg K	11.45
Rž	50	8.88	
Koruzna	50	6.06	
1908. maj	50	6.36	
Oves	60	7.93	

Meteorološko poročilo.
/11.11. nad morjem 00-3. Srednji uradni tlak 736.0 mm

Jul	Čas opazo-vanja	Stanje baro-metra v mm	Tempera-tura v C°	Vetrovi	Nebo
8	9. zv.	735.0	18.5	sr. sever	del. jasno
9	7. zv.	734.0	14.1	sl. jug	oblačno
10	2. zv.	735.4	19.4	sr. zahod	del. jasno

Srednja večerajšnja temperatura: 18.7° nor-male 19.5°. — Padavina v mm 7.2
Po noči se je močno bliskalo, proti jutru dež in nevihta.

GABRIEL KILLER
danes, dne 8. julija 1907, ob polu-petih popoldne, v 28. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umi-rajoče, mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb dragega rajnika bo de v sredo, dne 10. julija 1907 ob petih popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.
Svete maše zadušnice se bodo služile v domači cerkvi.
V Kranju, 8. julija 1907.
2281 **Žaluječi ostali.**

(Brez vsakega posebnega obvestila.)
+
Globoko potrti javljamo podpi-sani vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest o smrti naše preljubljene, nepozabne sestre oziroma svakinje in tete, gospice
Luize Sagorz
ki je dne 5. julija po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti za umi-rajoče, na Dunaju mirno v Gospodu zaspala.
Telesni ostanki drage pokojnice se prepeljejo v Ljubljano, kjer bo v sredo, dne 10. julija ob desetih do-poldne pogreb z južnega kolodvora na pokopališče k Sv. Krištofu.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.
Prosi se tihga sožalja.
Ljubljana, 9. julija 1907.
Edvard Burger, c. kr. profesor,
Edmund Jungkunz, tvorničar,
svaka. — Franja Burger rojena Sagorz, Ana Jungkunz rojena Sagorz, sestre. — Gudrun Burger, Otrun Burger, nečakinji.

V svoji stroki jako izvežbana šivilja
se priporoča častitim damam. Gre tudi na dom šivat. 2278—1
Naslov se izve v upravn. "Slov. Nar."
Trgovski pomočnik
25 let star, mešane stroke, večš tudi knjigovodstva, želi svojo dosedanjo službo premeniti. 2279—1
Natančnejša pojasnila pod šifro „Sreča 25“, poste restante Vipava.
Hiša z vrtom
v Kandiji št. 31 se iz proste roke proda. Hiša je pri novem mostu ob štirih glavnih cestah, kjer je že več let dobro idoča prodajalna in je pripravna za vsako obrt. Več se izve istotam.
Naslov pove upravništvo "Slov. Naroda". 2280—1

Vsak dan sveže planinsko čajno maslo
v poštinih zavitkih po 1 kilo za K 2 40 razpošilja
Anton Maier
v Metnitzu na Koroškem.
Švicarija.
Jutri, dne 10. julija 1907
vojaški KONCERT
Briljantna elektr. razsvet-ljava. Gori 800 žarnic.
Umetalen ogenj. Sekstet.
Začetek ob 1/2 8. uri. Vstopnina 60 v.

Oklic.
Podpisanece pozivljam s tem kot zastopnik gosp. Andreja Stuppana, hišnega posestnika v Ljubljani na Jurčičevem trgu št. 3 vse one, ki so zaupali ali shranili pri optiku g. Ka-rlu Fichlerju kake svoje stvari, da naj se radi izročitve teh stvari proti izkazu njihove lastninske prave vice zglaš v podpisanečevi pisarni.
V Ljubljani, dne 9. julija 1907.
2272 **Dr. Alojzij Kokalj,**
odvetnik v Ljubljani.
Meščanski hotel „Lloyd“.
Jutri in vsako sredo
KONCERT
Društvene godbe za člane.
Nečlani plačajo 40 vinarjev.
K mnogobrojnemu obisku vabi
Karel Tausen,
restavrat.

Sprejemem takoj
kleparske pomočnike
in učence. 2273-1
Ivan Rolina, v Spodnji Šiški št. 59.

Prodaja se eventualno odda tudi v najem v
Kamniku 2166-6
enonadstropna hiša
v lepi legi za vsako obrt, z lepim gospodarskim
poslopijem, vrtno in korporacijsko pravico.
Natančneje se izve pri L. Šontak, Vransko.

Prstan
zlat, z opalom, se je izgubil včeraj
zvečer na poti iz Švicarije po parku
do glavnega drevoreda. 2270
Odda naj se proti nagradi na
Poljanski cesti št. 20.

Sprejemem več
ključavničarskih
pomočnikov.

Delo stalno. 2218-4
Ivan Rebek, Celje.
V največji bližini II. državne gimnazije na
Poljanah se sprejmeta 2245-2

dva dijaka
na hrano in stanovanje (lastna soba) eventualno
se odda velika, elegantna mesečna soba za
12 gl. Postrežba ali hrana po dogovoru.
Naslov pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“.

2 sodarja
spretna delavca, se pod ugodnimi po-
goji za veliko trgovino z vinom, takoj
sprejmeta. 2274-1
Kje, — pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Gospodična
popolnoma izveščana v trgovini s pa-
pirjem, pisalnimi in enaki potrebšči-
nami, se sprejme.
Pismene ponudbe na upravništvo
„Slov. Naroda“.

Ceno se prodaja
vinograd
pri Celju.
Naslov se izve v upravništvu
„Slov. Naroda“.

Išče se spretnega tovarniškega
ključavničarja
kateri mora biti obenem tudi god-
benik, da more sodelovati pri tvor-
niški godbi. Služba je stalna.
Ponudbe s prepisi izpričeval in z
referencami naj se vpošiljajo na naslov
Bembazna predilnica in tkalnica,
Tržič, Gorenjsko. 2276-1

Zaradi odpotovanja se za avgustov
ev. novembrov termin odda v Pre-
dilnih ulicah št. 10, II. nadstropje
elegantno

balkonsko stanovanje
s štirimi sobami, kopalno, poselsko in
prostorno predsobo z vsemi pritliklinami
in vpeljano električno razsvetljavo.
Več ravnotam v pritličju desno ali
v vinski kleti. 2271-1

Gospodinja
ne izpod 30 let stara, zdrava in čvrsta,
se sprejme na bolj majhno posestvo
in navadno solidno gostilno na deželi
na Sp. Stajerskem k samemu gospo-
darju, 10 let stari deklici in dvema,
trem poslom. Biti mora poštna in
snažna, razumeti red pri hiši in znati
dobro kuhati. Prednost imajo take, ki
so dalj časa opravljale enako službo in
imajo dobra izpričevala. Plača po
dogovoru. 2261-2
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Velika zbirka metuljev
natančno urejena se radi preselitve ne-
mudoma ceno prodaja.
Ponudbe do 15. t. m. pod šifro
„metulji“, poste restante, Ljubljana,
glavna pošta. 2262-2

Les! kupuje po najugodnejših cenah proti
gotovini, franko Ljubljana, državni
kolodvor šiška postavljen
Parožaga Deghenghi v Ljubljani
in steer! 1188-27

Vrsta	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Dolgost v metrih
hrastov les	od 30-60	K 38-	od 26-29	K 30-	od 19-25	K 26-	od 3-4 metre
smrekov les	od 30-60	K 20-	od 26-29	K 18-	od 19-25	K 16-	4 metre
mecenov les	od 30-60	K 24-	od 26-29	K 20-	od 19-25	K 18-	4 metre
borov les	od 30-60	K 19-	od 26-29	K 17-	od 19-25	K 15-	4 metre
jelkov les	od 30-60	K 18-	od 26-29	K 16-	od 19-25	K 14-	4 metre
bukov les	od 30-60	K 17-	od 26-29	K 16-	od 19-25	K 14-	225 in 450 m
hrastove deske	28 mm debele, 2 do 4 metre dolge	la K 55-, Ila K 45-, IIIa K 35-					m ²
bukove	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 35-, Ila K 30-, IIIa K 20-					m ²
hrastove frize	28 mm debele, 25 do 50 cm dolge	la K 250, Ila K 2-, IIIa K 180					m ²
bukove	28 mm „ 25 „ 50 cm	la K 140, Ila K 110, IIIa K 1-					m ²

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
4-58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž (Samo ob nedeljah in praz-
nikih od 2. junija do 8. septembra.)
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Ru-
dolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo
od 1. junija.)
11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel.,
Beljak, Celovec, Trbiž.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Ru-
dolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel.,
Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo,
Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel.,
Beljak, Trbiž.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplic,
Rudolfovega, Kočevja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage,
Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta
drž. žel.
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
7-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo
ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo
ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Razpis.
Za zgradbo vodovoda v vasi Petelinje, občina
Št. Peter, politični okraj Postojna, na 24.000 kron
proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom
javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali
doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 16. julija t. l. ob 12. opoldne

podpisane županstvu. 2198-3
Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati
je zapečatene z nadpisom: „Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda v Petelinjah“.
Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da priznava ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.
Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali
pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.
Podpisano županstvo si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne
glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpravo. Končna odobritev oddaje je pridržana deželnemu odboru
kranjskemu.
Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v občinski pisarni.

Županstvo Št. Peter na Krasu,
dne 2. julija 1907.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
12-77 Podružnica v SPLJETU. Stritarjevo ulice št. 2. Podružnica v CELOVCU.
Delniška glavnica K 2.000.000. Rezervni fond K 200.000.
obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun po 4 1/2% od dne vloge do dne vzdiga. — Sprejema zglasila za subskrip-
cijo deležev snuje se „Hotelske družbe z omejeno zavezo Triglav“ po K 500—, 1000—, 5000— in 10.000.
Rentni davek plača banka sama. Rentni davek plača banka sama.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
priporoča svoje **izborna pivo.** **črno pivo „Salvator“.**
Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon št. 187. 1454-20
Pošiljajte na dom sprejema restavracije gosp. R. Križnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Večje število tesarjev
sprejema proti dobremu plačilu
Ivan Zakotnik, tesaraki mojster,
Dunajska cesta št. 40. 1666-22

Absolviran jurist
z vsemi državnimi izpiti želi vstopiti v
notarsko pisarno kot notarski kan-
didat. 2216-3
Ponudbe na upravništvo „Slov.
Naroda“ pod „Notarski kandidat“.

Parkeetna tvornica v Trebnjem išče za
parno žago
strojnika
ali izprašanega kurjača, ki mora biti
kovač, vaje tudi kovanja voz. Plača
po dogovoru. 2260-2

Učenca
sprejme v specijalno trgovino
Ferd. Hleboš v Kranju. 2257-2
Išče se dober, zanesljiv v
brusač.
Plača po dogovoru. 2259-2
Ponudbe pod „Parna žaga 100“
na upravn. „Slov. Naroda“.

Spretnega kočijaža
se išče za takojšnji nastop.
Kje, — pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Najfinejše čajno maslo
(pasterizirano) 2228-2
razpošilja po povzetju od 4 kg naprej po 2 K 40 vin.
mlekarna v Komendi pri Kamniku.
Pri večjih naročilih železniška voznina prosta.

St. 2654 2221-3
RAZGLAS.
C. kr. generalno ravnateljstvo tobačne režije na Dunaju je z odlokom dne
28. maja 1907, št. 8067/VI dovolilo, da c. kr. tobačna tovarna v Ljubljani
napravi sledeče inventarne predmete:
lese za cigare 200 komadov
klopi 20 „
platneni koži 1.400 „
lesene priprave za škropljenje tobaka 424 „
„ „ „ tobakove žile 100 „
stole 50 „
lese za cigarete 1.700 „
kadunje 400 „
steklene stene 1 „
Radi dobave navedenih predmetov se razpisuje javna konkurenčna razprava.
C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani,
dne 27. junija 1907. Möller, l. r.

Razglas.
Radi oddaje
zgradbe novega šolskega poslopja
v Leskovcu se bo vršila
dne 17. julija t. l. ob 11. uri predpoldne
v šolski pisarni očitna zmanjševalna dražba. Vse delo je proračunjeno na
31.764 K. Oddalo se bo vendar zidarsko in tesarsko delo, katero je proračun-
jeno na 25.934 K 16 h zase, in mizarsko delo, katero je proračunjeno na
5830 K zopet zase.
Podjetnik mora položiti 10% vadij ali v gotovini ali v vrednostnih
papirjih.
Do imenovanega dne sprejemajo se tudi pismene ponudbe, v katerih se
more prevzemnik izrecno zavezati, da se brezpogojno podvrže vsem stavbnim
pogojem in katerim je priložiti tudi 10% vadij.
Stavbo je spraviti do konca oktobra t. l. pod streho, ter je do konca
julija 1908 popolnoma dogotoviti.
Stavbni pogoji, načrti in troškovniki leže v šolski pisarni na ogled.
Krajni šolski svet v Leskovcu,
dne 5. julija 1907. 2268
Ivan Rupnik, šol. voditelj. K. Riedl, predsednik.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GREŇČICA NA SVETU!
Neutrpijliva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši deli katesni
trgovini in v vsaki kavarni.

C. in kr. dvorni založnik
Lekarnar PICCOLI, Ljubljana
Dunajska cesta (lekarna pri angelu)
opetovano odlikovan, priporoča nastopne preiz-
kušene izdelke:

Malinov sirup, najskrbneje pripravljen iz aromatičnih gorakih malin, je izredno
prijetno in zelo gasečo pijačo. Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1-01, 1/2 kg ste-
klenica K — 90, poštni zavoj, neto 3 kg, franko zavojnica in poštnina K 5-60. Razpošilja
se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in več kg.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in
nervozne osebe, blede
in slabotne otroke lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena
polilitrska steklenica 2 kroni 1943 5

Tinktura za želodec je želodec kre-
pilno, tek vzbu-
jajoče, prebavno, in odprti telesa pospešujoče
sredstvo. 1 steklenica 30 vinarjev.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

„BIBE“
brezalkoholna pijača iz
sadnega soka. Pomešana z
vodo da prijetno žejno gasečo
ter redilno in za prebavne
organe zdravo pijačo. Stekle-
nica 1 K

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

**Najstarejša in daleč znana
gostilna Pri Pirjevcu v Sežani**
se odda v najem.

Radi samotnih družinskih razmer in
bolehnosti oddam v najem svojo dobro
idočo gostilno v bližini vsakomesečnega
živinskega semnja. Zmožnim osebam,
bodisi gospodom ali gospem, ki umejo
tudi nekaj trgovine in imajo nekaj pre-
moženja, oddam v najem s gostilno
vred tudi prodajalno s trafiko in pro-
dajo kolkov, ki se nahaja v hiši. Pogoji
so zelo ugodni. 2186-4

Zglasiti se je osebno pri lastniku
Josipu Pirjevcu v Sežani.

**Zdravilišče in
vodno lečišče**

Prospecte pošilja zastonj
dr. Rud. Wackenreiter
zdravniški vodja in skupnik kopališča.

Postaja e kr drž. železnice, 11/4 ure od Ljubljane
Vse vodno zdravljenje (sistem Priessnitzov in
Kneippov, solne kopeli, oglikovokisne in
električne kopeli, zdravljenje s suhim vročim
zrakom,
masaža, zdravlilna gimnastika in elektroterapija.

Zmerne cene.
Odprto od 15. maja do 15. oktobra. 1922-19

Kopališče Kamnik na Kranjskem.

Nikdar se ustaviti

— to je moje stalno stremljenje. Zaradi posebnih prednosti pri
izdelovanju perila morem naročila za damsko in moško,
otroško in posteljno perilo v prav kratkem času izvrševati vrlo
dobro in ceno. Cenjene dame naj se o lepi izvedbi in nizki
ceni perila prepričajo samo z enim poizkusom in gotovo
ostanejo naročnice še naprej. Kjer pa izdelujejo perilo doma,
tam priporočam svoje dobro platno, bombažasto blago, švi-
carske vezenine, namizne prte, serviete, kavne garniture,
brisače, žepne robce itd. Nogavice moške in ženske po prav
nizkih cenah, bluze, modrci, ovrtnice se razprodajajo prav ceno.

Z odličnim spoštovanjem 1080-16

ANTON ŠARC

specialna trgovina za belo blago
in nevestinske opreme
na Sv. Petra cesti št. 8.
Šivalnica na Sv. Petra nasipu št. 7.
Čistilnica za perilo
v Kolodvorskih ulicah št. 8.

**Karbolinej Avenarius
Mavec (Gyps)**

za stavbe in kiparje kakor
tudi za vsako drugo obrt,

**Uve orste olja in mazila za stroje
olje proti prahu**

Adolf Hauptmann, Ljubljana
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in klesa. 2131-5

Stanovanje v pritličju

(2 do 3 sobe, kuhinja in drvarnica)
se takoj odda na **Gruberjevi**
cesti št. 1. 2212-3

S početkom julija t. l. se
dajo v najem lepi in na naj-
prometnejš. mestu stoječi

prostori za prodajalno

obenem z opremo in stano-
vanjem v Metliki na Do-
lenjskem št. 18.

Natančnejša pojasnila daje lastnik
**Janko Hranilović, trgovska po-
slovnica v Karlovcu na Hrva-
škem.** 2203-3

Vljudno se priporoča

**trgovina
s klobuki in črevlji**
Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana,
Stari trg št. 10.

Velika zaloga, solidno blago.
Cene zmerne. 82

Oblastveno dovoljena razprodaja!

Nikar ne zamudite ugodne prilike za nakup!

Ta teden

se z dovoljenjem
obrtne oblasti
radi popolne
opustitve
trgovine

svilenina
čipke
pozamenti
bluze

klobuki
spodnja krila
srajce
rokavice

popolnoma razprodajo pod trgovinimi zastirami

Le
pri

Ernestu Sarku
Dvorski trg št. 3
pod Narodno kavarano.

Oprava za trgovino se ceno proda!

Mestna učiteljica, stanujoča v bli-
žini novega poslopja višje dekliške
šole, sprejme za prih. šolsko leto

dve deklici

na hrano in stanovanje. — Zglasila pod
šifro „P. J. 48“ upravništvu „Slov.
Naroda“ do 7. julija. 2117 5

Zaradi pomanjkanja prostora se proda
nova kuhinjska postelja
(Tafelbett) za služkinjo,
omara za perilo, toa-
letna mizica, salonska
garnitura, postelja s per-
nico in stroj za pranje.

Naslov pove uprav. „Slov. Naroda.“ 2214 2

U Štetinu, 7. junija 1907.
Falkenwalderstr. 23/I.

Gospod
Gabriel Piccoli
lekarnar v Ljubljani.

Vaša 2163-3

želodčna tinktura

je na meni napravila prav
dober učinek in si ne morem
kaj, da Vam iz hvaležnosti ne
izrečem priznanje in povsod
ne pohvalim Vaše želodčne
tinkture.

Z velespoštovanjem
gospa Klara Rier.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

Številka telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje izberne

marčno pivo v sodcih in steklenicah.